

	Voor aanvang groep 1 Het kind... ►	Eind groep 2 Het kind... ►
Zelfbeeld/Ontwikkeling van identiteit	► benoemt zichzelf als 'ik'	► heeft kennis van zichzelf
	► gebruikt en begrijpt het woord 'wij' (kent enkele namen)	► heeft kennis van de ander (kent alle kinderen bij naam)
	► ontdekt de verschillen en overeenkomsten tussen zichzelf en de andere kinderen in de groep: bijvoorbeeld in lichaamskenmerken, karaktereigenschappen, voorkeuren/afkeuren, afkomst en traditie	► ervaart de verschillen en overeenkomsten tussen zichzelf en de andere kinderen in de groep: bijvoorbeeld in lichaamskenmerken, karaktereigenschappen, voorkeuren/afkeuren, afkomst en traditie
	► toont non-verbaal eigen gevoelens	► kan gevoelens onder woorden brengen
	► kan basisemoties onderscheiden	► kent zijn/haar eigen emoties
	► krijgt controle over zichzelf	► kan zijn/haar emoties beheersen
	► voelt zich op zijn/haar gemak in de eigen groep	► kan zich handhaven binnen de eigen groep
	► durft te experimenteren / probeert nieuwe dingen uit om grenzen te ontdekken	► heeft vertrouwen in zijn/haar eigen kunnen
	► weet dat 'nee' zeggen een reactie oplevert van de ander	► kan zijn mening geven
	► kan aangeven dat het hulp nodig heeft	► vraagt iemand anders om hulp
Ontwikkeling van zelfstandigheid	► wil graag dingen zelf doen	► kan zelfstandig taken uitvoeren
	► leert ervaren wat hij/zij al kan	► staat stil bij wat hij/zij al kan
	► kan zich waarschijnlijk grotendeels zelf redden (maar heeft wel hulp nodig bij het aan- en uitkleden, vooral bij ritsen en knopen openmaken; is overdag zindelijk)	► kan zich zelf redden (kan ritsen en knopen open- en dichtdoen; kan zich aankleden zonder hulp; gaat zelfstandig naar de w.c.)
	► helpt actief mee met het opruimen van de gebruikte materialen	► ruimt zelfstandig (spel)materialen op
	► kijkt veel naar andere kinderen	► zoekt contact met anderen
	► toont belangstelling en sympathie voor andere kinderen	► heeft vertrouwen in een ander
	► probeert om met andere kinderen te spelen, meestal doen-alsof spelletjes	► kan met anderen kinderen spelen
	► kan al een beetje met andere kinderen iets delen, bijvoorbeeld speelgoed - neemt een afwachtende houding aan bij het samenspel	► werkt samen met andere kinderen aan een gezamenlijke opdracht
	► zorgt voor andere kinderen, bijvoorbeeld aaien over het hoofdje van een baby	► merkt of en wanneer een ander kind hulp nodig heeft
	► kan anderen al een beetje helpen en vindt dat ook fijn om te doen	► biedt hulp aan/ kan anderen helpen
Sociaal gedrag/Ontwikkeling van sociale vaardigheid	► kan van tijd tot tijd op zijn/haar beurt wachten	► leert wat afspraken en regels zijn
	► denkt en handelt nog vanuit zichzelf wat mag en niet mag	► leert welke regels er zijn en hoe zich daaraan te houden
	► staat open voor nieuwe situaties en opdrachten	► past zich aan bij nieuwe situaties
	► kan eenvoudige gevoelens bij anderen waarnemen (inschatten)	► houdt rekening met gevoelens en wensen van anderen
	► begint bewust patronen te ontdekken in het eigen gedrag en het gedrag van anderen	► kent de emoties en gevoelens van andere kinderen en kan die interpreteren
	► toont belangstelling en sympathie voor andere kinderen	► toont bewondering voor elkaars vaardigheden en mogelijkheden
	► accepteert dat het niet alles even goed kan	► kent de sterke en zwakke punten van een ander
	► maakt aan een ander kind duidelijk wat ze wel/niet wil	► ervaart dat er door tegenstrijdige belangen conflicten kunnen ontstaan die je samen kunt oplossen

Verhouding en concentratie	Voor aanvang groep 1 Het kind... ▶	Eind groep 2 Het kind... ▶
	▶ denkt en reageert vooral intuïtief	▶ kan gericht vragen stellen
	▶ heeft plezier in het leren van nieuwe dingen	▶ heeft plezier in de taak
	▶ kan rustig werken voor een kortdurende periode	▶ is in staat om iets af te maken
	▶ probeert zelf problemen op te lossen tijdens het werken	▶ zet door wanneer iets niet direct lukt
	▶ kan een bekende opdracht die duidelijk is zelfstandig uitvoeren	▶ voert zelfstandig opdrachten uit